

Реферативні інформаційні ресурси – інтеграційна основа наукової інфосфери. Дедалі більше фахівців схиляються до думки, що саме реферативні бази даних, реферативні журнали здійснюють оперативне інформування різних категорій споживачів інформації про літературу, яка видається, надають найістотніший фактографічний матеріал, сприяють ретроспективному пошуку публікацій. Нині у світі функціонує понад 1000 баз реферативної інформації. У деяких із них представлено найбільш авторитетні наукові видання (8–20 тис. наукових видань) з усього світу, а інші є вузькотематичними. Останнім часом кожна країна прагне створювати системи реферування національних видань. Такі системи реферування вже функціонують у КНР, Австралії, Норвегії, Казахстані, Грузії та інших країнах. Бази даних (БД) реферативної інформації дають змогу здійснювати швидкий пошук необхідної інформації і наукометричні дослідження.

Реферативна БД «Україніка наукова» та її друкований орган – Український реферативний журнал (УРЖ) «Джерело» – це віртуальний і наочний багатогалузевий посібник за змістом і тематикою. Водночас це поточний бібліографічний покажчик, який відображає нові надходження. На сьогодні ця реферативна БД містить 380 тис. записів.

Визначальну роль у науковій комунікації відіграють періодичні видання, яким надається перевага в науковому співтоваристві. І це цілком закономірно, адже публікація в журналі дає змогу вченому брати участь у наукових дискусіях, заявити пріоритет на наукове відкриття, мати доступ до потрібної наукової інформації. В одних випадках публікація в журналі допомагає досліднику створювати нові інформаційні повідомлення, формувати нове знання, в інших – зрозуміти, декодувати вже існуючі. Наукові журнали сприяють утвердженню пріоритетних цілей науково-дослідної діяльності; забезпечують наукову спільноту, а також усіх, хто виявляє інтерес до вітчизняних і зарубіжних напрацювань з певної проблематики; концентрують матеріали за темами, проблемами, які за інших обставин могли б бути розпорошеними в індивідуальних працях; знайомлять з перебігом певних наукових досліджень ще до їх завершення; сприяють розвитку науки, забезпечуючи оперативну актуалізацію наукових досягнень; спонукають учених до оприлюднення своїх досліджень; слугують своєрідним науковим форумом для безперервної критичної оцінки висунутих наукових гіпотез і теорій.

<...> Реферативна база даних «Україніка наукова» – це не тільки ефективний інструмент пошуку необхідної науково-технічної інформації, а й джерело для оцінки стану науки в Україні, визначення перспектив розвитку досліджень за напрямками знань, зокрема з тематики інформаційних

технологій. <...> Реферативна база даних «Україніка наукова» дає змогу користувача використовувати її власні й друковані тематичні серії УРЖ «Джерело» для пошуку інформації; прогнозувати розвиток наукового знання в Україні з урахуванням динаміки розширення рубрик; використовувати базу даних для наукометричних досліджень.

З огляду на це, постійне оновлення баз даних реферативної інформації є одним з ефективних засобів інформаційного забезпечення наукових досліджень. Планування тематики інформаційних видань, у тому числі галузевих випусків УРЖ «Джерело», повинно ґрунтуватися на даних наукометричних і статистичних досліджень, на даних короткотермінових прогнозів *(Добровська С., Кириленко С., Балагура І. «Інформаційні технології» у реферативній базі даних «Україніка наукова» // Бібліотечний вісник. – 2012. – № 4. – С. 12–13, 17).*